

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 30. novembra 2016*

„Skupna zunanja in varnostna politika — Omejevalni ukrepi v zvezi z ukrepi, ki spodkopavajo ali ogrožajo Ukrajino — Zamrznitev sredstev — Omejitve na področju dostopa na ozemlja držav članic — Fizična oseba, ki dejavno podpira ali izvaja ukrepe, ki spodkopavajo ali ogrožajo Ukrajino — Fizična oseba, ki ima korist od ruskih nosilcev odločitev, odgovornih za priključitev Krima — Pravica do obrambe — Obveznost obrazložitve — Očitne napake pri presoji — Lastninska pravica — Svoboda gospodarske pobude — Pravica do spoštovanja zasebnega življenja — Sorazmernost“

V zadevi T-720/14,

Arkady Romanovich Rotenberg, stanujoč v Sankt Peterburgu (Rusija), ki so ga sprva zastopali D. Pannick, QC, M. Lester, barrister, in M. O’Kane, solicitor, nato D. Pannick, M. Lester, S. Hey, H. Brunskill, solicitors, in Z. Al-Rikabi, barrister, ter nazadnje D. Pannick, M. Lester in Z. Al-Rikabi,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopata J.-P. Hix in B. Driessen, agenta,

tožena stranka,

zaradi tožbe na podlagi člena 263 PDEU, s katero se predlaga razglasitev delne ničnosti, po eni strani, Sklepa Sveta 2014/145/SZVP z dne 17. marca 2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL 2014, L 78, str. 16), kakor je bil spremenjen, prvič, s Sklepom Sveta 2014/508/SZVP z dne 30. julija 2014 (UL 2014, L 226, str. 23), drugič, Sklepom Sveta (SZVP) 2015/432 z dne 13. marca 2015 (UL 2015, L 70, str. 47), tretjič, Sklepom Sveta (SZVP) 2015/1524 z dne 14. septembra 2015 (UL 2015, L 239, str. 157), in četrtič, Sklepom Sveta (SZVP) 2016/359 z dne 10. marca 2016 (UL 2016, L 67, str. 37), in po drugi strani, Uredbe Sveta (EU) št. 269/2014 z dne 17. marca 2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL 2014, L 78, str. 6), kakor je bila izvedena, prvič, z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) št. 826/2014 z dne 30. julija 2014 (UL 2014, L 226, str. 16), drugič, Izvedbeno uredbo Sveta (EU) 2015/427 z dne 13. marca 2015 (UL 2015, L 70, str. 1), tretjič, Izvedbeno uredbo Sveta (EU) 2015/1514 z dne 14. septembra 2015 (UL 2015, L 239, str. 30), in četrtič, Izvedbeno uredbo Sveta (EU) 2016/353 z dne 10. marca 2016 (UL 2016, L 67, str. 1), v delu, v katerem se ta akta nanašata na tožečo stranko,

SPLOŠNO SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi G. Berardis (poročevalec), predsednik, V. Tomljenović, sodnica, in D. Spielmann, sodnik,

sodna tajnica: S. Spyropoulos, administratorica,

* Jezik postopka: angleščina.

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 29. junija 2016

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Svet Evropske unije je 17. marca 2014 na podlagi člena 29 PEU sprejel Sklep 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL 2014, L 78, str. 16).
- 2 Svet je istega dne na podlagi člena 215(2) PDEU sprejel Uredbo (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL 2014, L 78, str. 6).
- 3 Svet je nato 25. julija 2014 sprejel Sklep 2014/499/SZVP o spremembi Sklepa 2014/145 (UL 2014, L 221, str. 15) in Uredbo (EU) št. 811/2014 o spremembi Uredbe št. 269/2014 (UL 2014, L 221, str. 11), med drugim, da bi spremenil merila, na podlagi katerih se lahko fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom naložijo zadevni omejevalni ukrepi.
- 4 Člen 2(1) in (2) Sklepa 2014/145 v različici, spremenjeni s Sklepom 2014/499, (v nadaljevanju: spremenjeni Sklep 2014/145), določa:

„1. Vsa sredstva in gospodarski viri, ki pripadajo, so v lasti ali s katerimi razpolagajo ali jih nadzirajo:

- (a) fizične osebe, odgovorne za ukrepe ali politike, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine oziroma stabilnost ali varnost v Ukrajini ali ovirajo delo mednarodnih organizacij v Ukrajini, oziroma fizične osebe, ki te ukrepe ali politike dejavno podpirajo ali izvajajo, in fizične ali pravne osebe, subjekti ali organi, ki so z njimi povezani;
- (b) pravne osebe, subjekti ali organi, ki materialno ali finančno podpirajo ukrepe, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine;
- (c) pravne osebe, subjekti ali organi na Krimu ali v Sevastopolu, katerih lastništvo je bilo preneseno v nasprotju z ukrajinsko zakonodajo, oziroma pravne osebe, subjekti ali organi, ki jim je tak prenos prinesel koristi, ali
- (d) fizične ali pravne osebe, subjekti ali organi, ki dejavno materialno ali finančno podpirajo ruske nosilce odločitev, odgovorne za priključitev Krima ali destabilizacijo vzhodne Ukrajine, ali pa imajo od njih korist,

kot so navedeni v Prilogi, se zamrznejo.

2. Fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom s seznama v Prilogi, ne smejo biti neposredno ali posredno dana na razpolago ali v njihovo korist nikakršna sredstva ali gospodarski viri.“

- 5 Podrobna pravila te zamrznitve sredstev so določena v preostalih odstavkih tega člena.

- 6 Člen 1(1)(a) in (b) spremenjenega Sklepa 2014/145 prepoveduje vstop na ozemlje držav članic ali tranzit prek njega fizičnim osebam, ki ustrezajo merilom, ki so v bistvenem enaka tistim, navedenim v členu 2(1)(a) in (d) tega sklepa.
- 7 Uredba št. 269/2014 v različici, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 811/2014, (v nadaljevanju: spremenjena Uredba št. 269/2014), nalaga sprejetje ukrepov zamrznitve sredstev in v bistvu enako opredeljuje podrobna pravila te zamrznitve kot spremenjeni Sklep 2014/145. Člen 3(1), od (a) do (d), te uredbe namreč v bistvenem povzemajo člen 2(1), od (a) do (d), navedenega sklepa.
- 8 Svet je 30. julija 2014 glede na resnost položaja v Ukrajini sprejel, prvič, Sklep 2014/508/SZVP o spremembi Sklepa 2014/145 (UL 2014, L 226, str. 23), in drugič, Izvedbeno uredbo (EU) št. 826/2014 o izvajanju Uredbe št. 269/2014 (UL 2014, L 226, str. 16) (v nadaljevanju: akta iz julija 2014).
- 9 S tema aktoma je bilo ime tožeče stranke, A. Romanovicha Rotenberga, dodano na seznam, priložen spremenjenemu Sklepu 2014/145, in na seznam iz Priloge I k spremenjeni Uredbi št. 269/2014 (v nadaljevanju: zadevna seznama) iz teh razlogov (v nadaljevanju: prva obrazložitev):

„Rotenberg je dolgoletni znanec predsednika Putina in njegov nekdanji judo partner.

Bogastvo si je pridobil med mandatom predsednika Putina. Ruski snovalci odločitev so mu pogosto podelili pomembna javna naročila s strani ruske države ali državnih podjetij. Njegova podjetja so zlasti dobila več zelo dobičkonosnih naročil za pripravo olimpijskih iger v Sočiju.

Je pomemben delničar podjetja Giprottransmost, ki mu je rusko državno podjetje oddalo javno naročilo za izvedbo študije izvedljivosti za gradnjo mostu med Rusijo in nezakonito priključeno Avtonomno republiko Krim, kar je utrdilo njeno povezavo z Rusko federacijo in posledično še bolj spodkopava ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine.“

- 10 Svet je 31. julija 2014 v *Uradnem listu Evropske unije* objavil obvestilo za osebe in subjekte, ki so predmet aktov iz julija 2014.
- 11 V tem obvestilu je med drugim navedeno, da zadevne osebe in subjekti lahko zahtevajo za preveritev odločitve, da se njihova imena uvrstijo na seznama, priložena k aktoma iz julija 2014, skupaj z dokazili predložijo Svetu.
- 12 Tožeča stranka je v dopisih z dne 4. in 17. septembra ter 2. oktobra 2014 pri Svetu vložila zahtevo za dostop do informacij in dokumentov, ki utemeljujejo njen vpis na zadevna seznama, in zahtevo za preveritev tega vpisa (v nadaljevanju: zahteva za preveritev).
- 13 Svet je z dopisom z dne 16. oktobra 2014 odgovoril na zahtevi tožeče stranke, navedeni zgoraj v točki 12. Med drugim je navedel, da je zahteva za preveritev v postopku obravnave in da ima tožeča stranka pravico do vpogleda v nekatere dokumente, priložene navedenemu dopisu.
- 14 Svet je v dopisu z dne 19. decembra 2014 zavrnil zahtevo za preveritev, tožeči stranki odobril dostop do drugih dokumentov in ji posredoval nov osnutek obrazložitve, ki jo je nameraval sprejeti za ohranitev omejevalnih ukrepov zvezi z njo, pri čemer ji je določil rok za predložitev stališč. V tem osnutku obrazložitve je navedeno:

„Rotenberg je dolgoletni znanec predsednika Putina in njegov nekdanji judo partner.

Obogatel je v času mandata Vladimirja Putina. Njegov ekonomski uspeh je mogoče pripisati vplivu oseb, ki so sprejemale ključne odločitve in ga prednostno obravnavale, zlasti pri dodeljevanju pogodb za izvedbo javnih naročil.

Uspešno izkorišča tesne osebne odnose z ruskimi nosilci odločitev: z rusko državo ali podjetji v državni lasti je sklenil pomembne pogodbe. Njegova podjetja so dobila več zelo dobičkonosnih javnih naročil za pripravo olimpijskih iger v Sočiju.

Je dejanski lastnik družbe Volgost, ki prek družbe ‚MIK‘ nadzira družbo Giprotransmost. Družbi Giprotransmost je rusko državno podjetje oddalo javno naročilo za izvedbo študije izvedljivosti za gradnjo mostu med Rusijo in nezakonito priključeno Avtonomno republiko Krim, kar je utrdilo njeno povezavo z Rusko federacijo in posledično še bolj spodkopava ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine.

Je predsednik upravnega odbora založbe Prosveščanje, ki je izvedla projekt ‚Za otroke Rusije: naslov – Krim‘, ki je javna kampanja, katere namen je otroke na Krimu prepričati, da so postali ruski državljani in da živijo v Rusiji, s čimer se podpira politika ruske vlade za priključitev Krima Rusiji.“

- 15 Tožeča stranka je v dopisu z dne 14. januarja 2015 Svetu posredovala stališča, ki se med drugim nanašajo na navedeni osnutek obrazložitve.
- 16 Svet je v dopisu z dne 13. februarja 2015 tožeči stranki sporočil, da namerava podaljšati uporabo spremenjenega Sklepa 2014/145 in spremenjene Uredbe št. 269/2014 in ohraniti njeno ime na zadevnih seznamih na podlagi nove spremenjene obrazložitve, sprejete po tem, ko je tožeča stranka posredovala stališča. Svet je dopisu priložil tudi javne dokaze in tožečo stranko pozval, naj se najkasneje do 26. februarja 2015 opredeli glede te nove obrazložitve.
- 17 Svet je 13. marca 2015 s sprejetjem Sklepa (SZVP) 2015/432 o spremembi Sklepa 2014/145 (UL 2015, L 70, str. 47) in Izvedbene uredbe (EU) 2015/427 o izvajanju Uredbe št. 269/2014 (UL 2015, L 70, str. 1) (v nadaljevanju: akta iz marca 2015) podaljšal uporabo omejevalnih ukrepov, določenih v aktih iz julija 2014, do 15. septembra 2015 in spremenil zadevna seznama.
- 18 Po teh spremembah je ime tožeče stranke ostalo na zadevnih seznamih s to obrazložitvijo (v nadaljevanju: druga obrazložitve):

„Rotenberg je dolgoletni znanec predsednika Putina in njegov nekdanji judo partner.

Obogatel je v času mandata Vladimirja Putina. Njegov ekonomski uspeh je mogoče pripisati vplivu oseb, ki so sprejemale ključne odločitve in ga prednostno obravnavale, zlasti pri dodeljevanju pogodb za izvedbo javnih naročil.

Uspešno izkorišča tesne osebne odnose z ruskimi nosilci odločitev: z rusko državo ali podjetji v državni lasti je sklenil pomembne pogodbe. Njegova podjetja so dobila več zelo dobičkonosnih javnih naročil za pripravo olimpijskih iger v Sočiju.

Je tudi lastnik podjetja Strojgasmontaž, s katerim je bila sklenjena pogodba za izvedbo javnega naročila za gradnjo mostu od Rusije do nezakonito priključene Avtonomne republike Krim, s čimer se utrjuje njena povezava z Rusko federacijo in še dodatno spodkopava ozemeljska nedotakljivost Ukrajine.

Je predsednik upravnega odbora založbe Prosveščanje, ki je izvedla projekt ‚Za otroke Rusije: naslov – Krim‘, ki je javna kampanja, katere namen je otroke na Krimu prepričati, da so postali ruski državljani in da živijo v Rusiji, s čimer se podpira politika ruske vlade za priključitev Krima Rusiji.“

- 19 Svet je 14. marca 2015 v *Uradnem listu Evropske unije* objavil obvestilo za osebe in subjekte, ki so predmet omejevalnih ukrepov, določenih v Sklepu 2014/145, spremenjenim s Sklepom 2015/432, in v Uredbi št. 269/2014, ki se izvaja z Izvedbeno uredbo 2015/427 (UL 2015, C 88, str. 3). Vsebina tega obvestila je v bistvu enaka vsebini obvestila, navedenega zgoraj v točkah 10 in 11.

- 20 Svet je istega dne objavil drugo obvestilo za zadevne osebe, za katere se uporabijo omejevalni ukrepi, določeni v Uredbi št. 269/2014, ki se izvaja z Izvedbeno uredbo 2015/427 (UL 2015, C 88, str. 4), s katero je navedene osebe obvestil o spremembah in podrobnostih obravnave osebnih podatkov, ki se nanašajo nanje, in o možnosti, da vložijo pravno sredstvo pri Evropskem nadzorniku za varstvo podatkov (ENVP) v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 26, str. 102).
- 21 Akta iz marca 2015 sta bila odvetnikom, ki tožečo stranko zastopajo v okviru obravnavane zadeve, posredovana z dopisom Sveta z dne 16. marca 2015.
- 22 Svet je 14. septembra 2015 s Sklepom (SZVP) 2015/1524 o spremembi Sklepa 2014/145 (UL 2015, L 239, str. 157) in z Izvedbeno uredbo (EU) 2015/1514 o izvajanju Uredbe št. 269/2014 (UL 2015, L 239, str. 30) (v nadaljevanju: akta iz septembra 2015) podaljšal uporabo zadevnih omejevalnih ukrepov do 15. marca 2016, ne da bi bila obrazložitev, ki se nanaša na tožečo stranko, spremenjena.
- 23 Akta iz septembra 2015 sta bila odvetnikom, ki tožečo stranko zastopajo v okviru obravnavane zadeve, posredovana z dopisom Sveta z dne 15. septembra 2015.
- 24 Istega dne je Svet v *Uradnem listu Evropske unije* objavil obvestili, ki sta v bistvenem enaki obvestiloma iz točk 19 in 20 zgoraj.
- 25 Svet je 10. marca 2016 s Sklepom (SZVP) 2016/359 o spremembi Sklepa 2014/145 (UL 2016, L 67, str. 37) in z Izvedbeno uredbo (EU) 2016/353 o izvajanju Uredbe št. 269/2014 (UL 2016, L 67, str. 1) (v nadaljevanju: akta iz marca 2016) podaljšal uporabo zadevnih omejevalnih ukrepov do 15. septembra 2016, ne da bi bila obrazložitev, ki se nanaša na tožečo stranko, spremenjena.
- 26 Akta iz marca 2016 sta bila odvetnikom, ki tožečo stranko zastopajo v okviru obravnavane zadeve, posredovana z dopisom Sveta z dne 14. marca 2016.
- 27 Svet je 12. marca 2016 v *Uradnem listu Evropske unije* objavil obvestili, ki sta v bistvenem enaki obvestiloma iz točk 19 in 20 zgoraj.

Postopek in predlogi strank

- 28 Tožeča stranka je 10. oktobra 2014 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti aktov iz julija 2014 v delu, v katerem se ta nanašata nanjo. Ta tožba je bila vpisana pod opravilno številko T-720/14.
- 29 Svet je v odgovoru na tožbo, ki ga je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil 19. decembra 2014, med drugim trdil, da obravnavana tožba zaradi litispence ni dopustna, ker naj bi bila v vseh pogledih enaka drugi tožbi, vpisani pod opravilno številko T-717/14, ki jo je tožeča stranka vložila istega dne kot obravnavano tožbo.
- 30 Pisni del postopka je bil končan 14. aprila 2015.
- 31 Tožeča stranka je 26. maja 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila vlogo za dopustitev prilagoditve tožbe, da bi zahtevala tudi razglasitev ničnosti aktov iz marca 2015 v delu, v katerem se ta nanašata nanjo.

- 32 Svet je stališče o tej vlogi predstavil v aktu, ki ga je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil 2. julija 2015. Pri tem je trdil, da navedena vloga deloma ni dopustna, ker nekaterih tožbenih razlogov in trditev, navedenih v tožbi zoper akta iz julija 2014, ni mogoče uporabiti za predlog za razglasitev ničnosti aktov iz marca 2015.
- 33 Tožeča stranka je 2. novembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila vlogo za dopustitev prilagoditve tožbe, da bi zahtevala tudi razglasitev ničnosti aktov iz septembra 2015 v delu, v katerem se ta nanašata nanjo.
- 34 Svet je stališče o tej vlogi predstavil v aktu, ki ga je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil 11. decembra 2015. Ugovor nedopustnosti, ki ga je pri tem navedel, je v bistvu enak tistemu, ki je naveden zgoraj v točki 32.
- 35 Tožeča stranka je 24. marca 2016 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila vlogo za dopustitev prilagoditve tožbe, da bi zahtevala tudi razglasitev ničnosti aktov iz marca 2016 v delu, v katerem se ta nanašata nanjo.
- 36 Svet je stališče o tej vlogi predstavil v aktu, ki ga je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil 11. maja 2016.
- 37 Splošno sodišče (deveti senat) je na predlog sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni del postopka, ter je v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 89(3) svojega poslovnika Svetu postavilo vprašanje za pismeni odgovor in ga pozvalo, naj mu predloži nek dokument.
- 38 Svet je to zahtevo izpolnil v predpisanem roku.
- 39 Stranki sta na obravnavi 29. junija 2016 podali ustne navedbe in odgovorili na ustna vprašanja Splošnega sodišča.
- 40 Svet je pri tem v odgovoru na vprašanje Splošnega sodišča umaknil svoj ugovor nedopustnosti, ki je temeljil na obstoju litispendence, na podlagi izbrisa zadeve T-717/14 s sklepom predsednika devetega senata Splošnega sodišča z dne 14. novembra 2014 po tem, ko je tožeča stranka umaknila tožbo, in sodne prakse, ki jo je navedla tožeča stranka (glej sodbo z dne 9. junija 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ in drugi/Komisija, C-71/09 P, C-73/09 P in C-76/09 P, EU:C:2011:368, točki 31 in 32 ter navedena sodna praksa).
- 41 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- akta iz julija 2014 v delu, v katerem se nanašata nanjo, razglasi za nična;
 - akte iz marca 2015, septembra 2015 in marca 2016 (v nadaljevanju, skupaj: drugi izpodbijani akti) v delu, v katerem se nanašajo nanjo, razglasi za nične;
 - Svetu naloži plačilo stroškov.
- 42 Svet Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne;
 - vloge za prilagoditev tožbe zavrne;
 - tožeči stranki naloži plačilo stroškov;

— podredno, v primeru razglasitve ničnosti ohrani učinke Sklepa 2016/359 na podlagi člena 264 PDEU do začetka učinkovanja razglasitve ničnosti Izvedbene uredbe 2016/353.

Pravo

- 43 Tožeča stranka v podporo tožbi navaja pet tožbenih razlogov, ki se nanašajo na, prvič, kršitev obveznosti obrazložitve, drugič, očitne napake pri presoji, tretjič, kršitev načela varstva osebnih podatkov, četrtič, kršitev pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva, in petič, neupravičeno in nesorazmerno kršitev njenih temeljnih pravic, vključno z lastninsko pravico, pravico do zasebnega življenja in svobodo gospodarske pobude.
- 44 Najprej je treba odločiti o predlogu za razglasitev ničnosti aktov iz julija 2014, nato pa o preostalih predlogih tožeče stranke.

Predlog za razglasitev ničnosti aktov iz julija 2014

Prvi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

- 45 Tožeča stranka trdi, da obrazložitev vpisa njenega imena na seznama, priložena k aktoma iz julija 2014, ni jasna in natančna. Tako naj ne bi mogla razumeti, na podlagi katerega merila je bil določen navedeni vpis. Svet naj zlasti ne bi pojasnil, ali se šteje, da je tožeča stranka oseba, odgovorna za politiko ali ukrepe, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine, da je povezana z osebami iz te kategorije, da dejavno materialno ali finančno podpira ruske nosilce odločitev, odgovorne za priključitev Krima ali destabilizacijo Ukrajine, ali da ima od teh nosilcev odločitev korist. Svet naj tudi ne bi navedel, za katere nosilce odločitev gre, ali kako naj bi ti prednostno obravnavali tožečo stranko.
- 46 Svet argumente tožeče stranke izpodbija.
- 47 Navesti je treba, da je namen obveznosti obrazložitve akta, ki posega v položaj, kot je akt iz člena 296, drugi odstavek, PDEU, zadevni osebi po eni strani dati na voljo dovolj podatkov, da ugotovi, ali je akt dobro utemeljen in ali vsebuje morebitne napake, na podlagi katerih bi lahko izpodbijala njegovo veljavnost pred sodiščem Unije, in po drugi temu sodišču omogočiti izvajanje nadzora nad zakonitostjo tega akta. Tako določena obveznost obrazložitve je bistveno načelo prava Unije, od katerega so mogoča odstopanja zgolj iz nujnih razlogov. Zato je treba obrazložitev načeloma sporočiti zadevni osebi hkrati z aktom, ki posega v njen položaj, neobstoja obrazložitve pa ni mogoče popraviti s tem, da se zadevna oseba z razlogi za akt seznanji med postopkom pred sodiščem Unije (glej sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 85 in navedena sodna praksa).
- 48 Tako mora Svet – razen če nujni razlogi, ki se nanašajo na varnost Unije ali njenih držav članic ali na vodenje njihovih mednarodnih odnosov, nasprotujejo temu, da se sporočijo nekateri elementi – osebo ali subjekt, na katerega se nanašajo omejevalni ukrepi, seznaniti s specifičnimi in konkretnimi razlogi, iz katerih meni, da je bilo treba te ukrepe sprejeti. Tako mora navesti dejanske in pravne elemente, na katerih temelji pravna utemeljitev zadevnih ukrepov, in preudarke, na podlagi katerih je te ukrepe sprejel (glej sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 86 in navedena sodna praksa).
- 49 Poleg tega mora biti obrazložitev prilagojena naravi zadevnega akta in okoliščinam, v katerih je bil sprejet. Obveznost obrazložitve je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino akta, lastnosti podanih razlogov in interes za pojasnitev, ki ga lahko imajo naslovniki ali druge osebe, ki jih akt neposredno in posamično zadeva. Ni potrebno, da se v obrazložitvi podrobno

navedejo vsi upoštevni dejanski in pravni elementi, ker je treba zadostnost obrazložitve presojati ne glede na njeno besedilo, ampak tudi glede na njen okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje. Natančneje, akt, s katerim se posega v položaj, je dovolj obrazložen, če je bil sprejet v okviru, ki ga zadevna oseba pozna in ji omogoča, da razume ukrep, sprejet v zvezi z njo (glej sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 87 in navedena sodna praksa).

- 50 V obravnavanem primeru je obrazložitev iz aktov iz julija 2014, ki se nanaša na tožečo stranko, navedena zgoraj v točki 9.
- 51 Navesti je treba, da prva obrazložitev sicer izrecno ne pojasnjuje, na katera izmed uporabljivih meril se je Svet oprl pri vpisu imena tožeče stranke na zadevna seznama, vendar je iz te obrazložitve dovolj jasno razvidno, da je uporabil merila, ki se nanašajo na:
- „fizične osebe, odgovorne za ukrepe ali politike, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine oziroma stabilnost ali varnost v Ukrajini ali ovirajo delo mednarodnih organizacij v Ukrajini, oziroma fizične osebe, ki te ukrepe ali politike dejavno podpirajo ali izvajajo, in fizične ali pravne osebe, subjekt[e] ali organ[e], ki so z njimi povezani“ (merilo, določeno v členu 2(1)(a) spremenjenega Sklepa 2014/145, v členu 3(1)(a) spremenjene Uredbe št. 269/2014 in v bistvu v členu 1(1)(a) spremenjenega Sklepa 2014/145, v nadaljevanju: prvo upoštevno merilo);
 - „fizične ali pravne osebe, subjekt[e] ali organ[e], ki dejavno materialno ali finančno podpirajo ruske nosilce odločitev, odgovorne za priključitev Krima ali destabilizacijo vzhodne Ukrajine, ali pa imajo od njih korist“ (merilo, določeno v členu 2(1)(d) spremenjenega Sklepa 2014/145, v členu 3(1)(d) spremenjene Uredbe št. 269/2014 in v bistvu v členu 1(1)(b) spremenjenega Sklepa 2014/145, v nadaljevanju: drugo upoštevno merilo).
- 52 Kot pravilno trdi Svet, je prvo upoštevno merilo uporabljeno v tretjem odstavku prve obrazložitve, ker se sklicuje na vlogo, ki naj bi jo imela tožeča stranka v družbi Giprotransmost, ki ji je bilo oddano javno naročilo za izvedbo študije izvedljivosti za gradnjo mostu med Rusijo in Krimom, in ker je v njem pojasnjeno, da gradnja tega mostu utruje povezavo Krima z Rusko federacijo.
- 53 Na podlagi tega dela prve obrazložitve je torej mogoče razumeti, da je eden od razlogov za vpis imena tožeče stranke na zadevna seznama ta, da je Svet menil, da je tožeča stranka zaradi njene domnevne vloge pomembnega delničarja družbe Giprotransmost ena izmed oseb, ki dejavno podpirajo ali izvajajo ukrepe ali politike, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine.
- 54 Po vzoru Sveta je treba navesti tudi, da so v tretjem odstavku prve obrazložitve navedeni natančni in konkretni razlogi za vpis imena tožeče stranke, saj se v njem navaja konkretno podjetje in se sklicuje na konkretno javno naročilo, ki se nanaša na projekt, katerega namen je prispevati k utrjevanju povezave Krima z Rusko federacijo, s čimer se torej ogroža ozemeljska nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine.
- 55 Glede drugega upoštevnega merila je iz prvih dveh odstavkov prve obrazložitve razvidno, da je Svet menil, da tožeča stranka izkorišča osebne povezave s predsednikom Putinom, ker je med njegovim mandatom uspela skleniti pomembne pogodbe z rusko državo in ruskimi državnimi podjetji, natančneje v okviru priprave olimpijskih iger v Sočiju (Rusija).
- 56 Čeprav v tem delu prve obrazložitve niso navedeni niti zadevni nosilci odločitev niti primeri pogodb v zvezi z olimpijskimi igrami, je zaradi izrecne navedbe predsednika Putina in zgoraj navedenega primera mogoče šteti, da je Svet podal dovolj pojasnil.

- 57 Ker je tožeča stranka na podlagi prve obrazložitve lahko razumela razloge, iz katerih je bilo njeno ime vpisano na zadevna seznama, in ker Splošno sodišče lahko izvede nadzor utemeljenosti te obrazložitve, je treba ugotoviti, da je Svet izpolnil obveznost iz člena 296 PDEU.
- 58 Vprašanje, ali je navedena obrazložitev utemeljena, ni predmet presoje tega tožbenega razloga, ampak presoje drugega tožbenega razloga. Glede tega je treba navesti, da je obveznost obrazložitve akta bistvena zahteva postopka, ki jo je treba ločiti od vprašanja utemeljenosti razlogov, ki izhaja iz vsebinske zakonitosti spornega akta. Obrazložitev akta namreč pomeni, da je treba izrecno navesti razloge, na katerih ta akt temelji. Če so ti razlogi napačni, to vpliva na vsebinsko zakonitost navedenega akta, in ne na njegovo obrazložitev, ki je lahko zadostna, čeprav navaja napačne razloge (glej sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 96 in navedena sodna praksa).
- 59 Zato je treba prvi tožbeni razlog v delu, v katerem se nanaša na akta iz julija 2014, zavrnil.

Drugi tožbeni razlog: očitne napake pri presoji

- 60 Tožeča stranka trdi, da je Svet storil očitno napako pri presoji s tem, da je ugotovil, da obstaja zadostna dejanska podlaga, ki upravičuje vpis njenega imena na zadevna seznama ob uporabi prvega in drugega upoštevnega merila. V teh okoliščinah opozarja, da dokazno breme nosi Svet, ki se ne more opreti na domneve.
- 61 Glede prvega upoštevnega merila tožeča stranka trdi, da Svet pred sprejetjem aktov iz julija 2014 ni dokazal, da je bila delničarka oziroma celo večinska delničarka družbe Giprotransmost. Tega merila naj zato zanj ne bi bilo mogoče uporabiti.
- 62 Glede drugega upoštevnega merila tožeča stranka trdi, da nikakor ni dokazano, da je povezana z ruskimi nosilci odločitev, odgovornimi za položaj v Ukrajini in za priključitev Krima in Sevastopola, na katere naj se poleg tega zadevni omejevalni ukrepi ne bi nanašali. Sklicevanje Sveta na njene povezave s predsednikom Putinom, njeno premoženje in javne pogodbe, ki naj bi jih sklenila, naj ne bi bilo upoštevno, ker ni dokazano, da so te okoliščine povezane z dogodki, zaradi katerih so bili sprejeti ti omejevalni ukrepi.
- 63 Natančneje, tožeča stranka poudarja, da so bile pogodbe, na katere se sklicujeta akta iz julija 2014, zlasti tiste, ki se nanašajo na pripravo olimpijskih iger v Sočiju, sklenjene več let pred temi dogodki, tako da družbe, ki so te pogodbe sklenile, in njihovi delničarji niso mogli predvideti, da s sklenitvijo teh pogodb tvegajo, da jim bodo naloženi omejevalni ukrepi zaradi položaja, ki z navedenimi pogodbami nikakor ni povezan. To naj med drugim ne bi bilo združljivo z načelom pravne varnosti.
- 64 Svet odgovarja, da prva obrazložitev temelji na javno dostopnih informacijah, ki jih je že imel ob sprejetju aktov iz julija 2014.
- 65 Glede prvega upoštevnega merila Svet trdi, da je na podlagi javno dostopnih virov mogoče dokazati, da tožeča stranka, čeprav ni neposredna delničarka družbe Giprotransmost, to družbo nadzira prek družbe OAO Volgomost, katere dejanska lastnica naj bi bila. Ob upoštevanju informacij, ki izhajajo iz teh javno dostopnih virov, naj se tožeča stranka ne bi mogla omejiti na zanikanje njenega statusa dejanske lastnice družbe Volgomost.
- 66 Glede drugega upoštevnega merila Svet trdi, da to merilo ne zahteva, da imajo osebe, vpisane na seznam, od položaja v Ukrajini in priključitve Krima ali Sevastopola osebno korist. Zadoščalo naj bi namreč, da imajo korist od nosilcev odločitev, odgovornih za te dogodke. Svet meni, da bi se to drugo merilo, če to ne bi bilo tako, zamenjevalo s prvim.

- 67 Poleg tega naj bi bilo glede na politični in gospodarski položaj, ki prevladuje v Rusiji, mogoče šteti, da gospodarski uspeh tožeče stranke, ki je zlasti posledica pridobitve številnih javnih pogodb, česar ne zanika, dokazuje, da je imela korist od sistema in nosilcev odločitev, odgovornih za položaj v Ukrajini in priključitev Krima in Sevastopola. Očitno naj bi bilo, da so med temi nosilci odločitev predsednik Putin, pri čemer naj tožeča stranka ne bi zanikala, da ga pozna dolgo časa, in drugi visoki ruski funkcionarji. V zvezi s tem naj to, da se omejevalni ukrepi ne nanašajo na predsednika Putina in te visoke funkcionarje, ne bi vplivalo na utemeljenost sprejetja takih ukrepov v zvezi s tožečo stranko.
- 68 Glede trditve tožeče stranke, ki se nanaša na neobstoje pravne varnosti, Svet meni, da gre za vprašanje, ki ni upoštevno. Odločilno naj bi bilo, da pogodbe, ki so navedene v aktih iz julija 2014 in ki naj bi bile za tožečo stranko zelo dobičkonosne, ne bi mogle biti sklenjene brez soglasja visokih funkcionarjev ruske vlade. Ti naj bi bili odgovorni za položaj v Ukrajini in priključitev Krima in Sevastopola bodisi zaradi njihove splošne odgovornosti bodisi zaradi posameznih odločitev, ki so jih sprejeli v zvezi s tem. Med koristmi, ki jih je pridobila tožeča stranka, in temi dogodki naj ne bi bila potrebna nobena časovna povezava.
- 69 Tudi javno naročilo, ki je bilo oddano družbi Giprottransmost, naj bi bilo drug primer pogodb, na katere se je oprl Svet, ko je za tožečo stranko uporabil drugo upoštevno merilo.
- 70 Navesti je treba, da ima v skladu s sodno prakso, kar zadeva splošna pravila, ki opredeljujejo podrobna pravila o omejevalnih ukrepih, Svet široko diskrecijsko pravico v zvezi z okoliščinami, ki jih je treba upoštevati pri sprejetju ukrepov ekonomskih in finančnih sankcij na podlagi člena 215 PDEU v skladu s sklepom, sprejetim na podlagi poglavja 2 naslova V Pogodbe EU, zlasti člena 29 PEU. Ker sodišče Unije presoje Sveta o dokazih, dejstvih in okoliščinah, ki upravičujejo sprejetje takih ukrepov, ne more nadomestiti z lastno presojo, mora biti nadzor, ki ga izvaja, omejen na preverjanje spoštovanja postopkovnih pravil, obrazložitve, pravilnosti ugotovljenega dejanskega stanja, neobstoja očitnih napak pri presoji dejstev in zlorabe pooblastil. Ta omejeni nadzor velja zlasti za presojo razmislekov o primernosti, na katerih temeljijo taki ukrepi (glej sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 127 in navedena sodna praksa).
- 71 Čeprav ima Svet široko diskrecijsko pravico glede splošnih meril, ki naj bi se upoštevala za namene sprejetja omejevalnih ukrepov, pa učinkovitost sodnega nadzora, ki ga zagotavlja člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zahteva, da se sodišče Unije v okviru nadzora zakonitosti razlogov, na katerih temelji sklep o vpisu ali ohranitvi imena določene osebe na seznamu oseb, na katere se nanašajo omejevalni ukrepi, prepriča, da ta sklep, ki je za to osebo posamični akt, temelji na dovolj trdni dejanski podlagi. To pomeni, da je treba preveriti dejstva, ki so navedena v obrazložitvenem memorandumu, na katerem temelji navedeni sklep, tako da sodni nadzor ni omejen na presojo abstraktne verjetnosti navedenih razlogov, temveč se nanaša na vprašanje, ali so ti razlogi – oziroma vsaj eden od njih, za katerega se šteje, da je dovolj za utemeljitev tega sklepa – utemeljeni dovolj jasno in konkretno (sodbi z dne 21. aprila 2015, Anboubas/Svet, C-605/13 P, EU:C:2015:248, točki 41 in 45, ter z dne 26. oktobra 2015, Portnov/Svet, T-290/14, EU:T:2015:806, točka 38).
- 72 V primeru izpodbijanja mora pristojni organ Unije dokazati utemeljenost razlogov, navedenih proti zadevni osebi, tej osebi pa ni treba predložiti negativnega dokaza o neutemeljenosti navedenih razlogov (sodbi z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 121, in z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 128).
- 73 V obravnavanem primeru je bilo ime tožeče stranke na zadevna seznama vpisano ob uporabi prvega in drugega upoštevna merila.

– Uporaba prvega upoštevnega merila za tožečo stranko

- 74 V zvezi s prvim upoštevним merilom je treba ugotoviti, da zajema dokaz obstoja neposredne ali posredne povezave med dejavnostmi ali ravnanji osebe ali subjekta, zoper katerega so bili sprejeti omejevalni ukrepi, in položajem v Ukrajini, zaradi katerega so bili zadevni ukrepi sprejeti. Drugače povedano, te osebe ali subjekti morajo zaradi svojega ravnanja odgovarjati za dejanja ali politike, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine.
- 75 Razlog, sprejet v zvezi s tožečo stranko, ki se navezuje na prvo upoštevno merilo, se nanaša na to, da se je štelo, da je tožeča stranka pomembna ali celo večinska delničarka družbe Giprottransmost, ki ji je bila poverjena izvedba študije izvedljivosti za gradnjo mostu med Rusijo in Krimom. Svet meni, da je že na podlagi sklenitve te pogodbe mogoče ugotoviti, da tožeča stranka podpira ali izvaja dejanja ali politike, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine oziroma stabilnost ali varnost v Ukrajini.
- 76 Tožeča stranka izpodbija to, da je delničarka, in *a fortiori*, da je večinska delničarka družbe Giprottransmost, s katero naj nikakor ne bi bila povezana.
- 77 Navesti je treba, da Svet niti ne poskuša dokazati, da ima dokaze, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, da je tožeča stranka delničarka ali celo večinska delničarka družbe Giprottransmost, kot je bilo to navedeno v prvi obrazložitvi.
- 78 Poleg tega je Svet po ugovorih tožeče stranke, navedenih zgoraj v dopisih v točki 12, ki se nanašajo na njen status delničarke družbe Giprottransmost, navedel drugačno razlago, iz katere izhaja, da je tožeča stranka navedeno družbo nadzirala prek matične družbe Volgomost, katere „dejanski lastnik“ naj bi bila, kot naj bi bilo to razvidno iz časopisnega članka, ki ga je citiral Svet, in v katerem je navedeno:
- „Iz poročila Interfax izhaja, da je večinski delničar družbe OAO Giprottransmost družba OOO MIK, ki je v celoti last družbe OAO Volgomost. Družba OAO Volgomost je v večinski lasti petih ciprskih družb: Tevaryso Trading Limited (19,91 %), Eltores Investments Ltd (19,91 %), Chrysanthemum Services Limited (19,69 %), Sormenia Investments Ltd (19,63 %) in E.C.C.P. Investments Limited (14,57 %). Podjetnik A. Rotenberg je bil v medijih citiran kot dejanski lastnik družbe Volgomost. Po informacijah Kommersant newspaper je dejanski lastnik družbe Volgomost.“
- 79 Prvič, ugotoviti je treba, da se ta članek zgolj sklicuje na druge članke, v zvezi s katerimi natančni podatki niso navedeni, iz katerih naj bi izhajalo, da je tožeča stranka dejanski lastnik družbe Volgomost.
- 80 Vendar na podlagi takega posrednega dokaza ni mogoče ugotoviti, da je Svet izpolnil obveznosti glede dokaznega bremena, ki jih ima v skladu s sodno prakso (glej točko 72 zgoraj).
- 81 Drugič, opozoriti je treba, da je Svet v dopisu z dne 19. decembra 2014, navedenem zgoraj v točki 14, navedel, da je hotel del prve obrazložitve, ki se nanaša na družbo Giprottransmost, spremeniti tako:
- „[Tožeča stranka] je dejanski lastnik družbe Volgomost, ki prek družbe ‚MIK‘ nadzira družbo Giprottransmost. Družbi Giprottransmost je rusko državno podjetje oddalo javno naročilo za izvedbo študije izvedljivosti za gradnjo mostu med Rusijo in nezakonito priključeno Avtonomno republiko Krim, kar je utrdilo njeno povezavo z Rusko federacijo in posledično še bolj spodbujava suverenost in ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine.“
- 82 Tožeča stranka je v dopisu z dne 14. januarja 2015, navedenem zgoraj v točki 15, izpodbijala to, da je ta sprememba pravilna in podprta z zadostnimi dokazi. Trdila je, da z družbo Volgomost ni povezana in da so časopisni članki, na katere se opira Svet, zgolj govorice.

- 83 Na podlagi teh ugovorov je Svet v dopisu z dne 13. februarja 2015, navedenem zgoraj v točki 16, navedel novo obrazložitev, ki se ne sklicuje na vlogo tožeče stranke v družbi Volgomost ali družbi Giprottransmost, ampak na neko drugo družbo, in sicer družbo Strojgazmontaž. Ta obrazložitev je bila končno uporabljena od aktov iz marca 2015 (glej točko 18 zgoraj) dalje.
- 84 V teh okoliščinah ravnanje Sveta potrjuje, da ta ob sprejetju aktov iz julija 2014 ni imel zadostnih dokazov o tem, da tožeča stranka nadzira družbo Giprottransmost. V zvezi s tem je sicer res treba navesti, da si prva in druga obrazložitev, kot je Svet navedel na obravnavi, ne nasprotujeta, čeprav se sklicujeta na različni družbi. Družba Giprottransmost je bila namreč zadolžena za študijo izvedljivosti gradnje zadevnega mostu, družba Strojgazmontaž pa za njegovo gradnjo. Vendar je treba ugotoviti, da na podlagi te navedbe Sveta nikakor ni mogoče ugotoviti, da je tožeča stranka nadzorovala družbo Giprottransmost.
- 85 Te ugotovitve ni mogoče omajati s trditvijo Sveta, da naj tožeča stranka v tožbi v zadevi T-717/14 (glej točko 29 zgoraj) ne bi izpodbijala resničnosti svoje vloge v družbi Giprottransmost, kot je bila navedena v aktih iz julija 2014, ampak naj bi se omejila na zatrjevanje neupoštevnosti te vloge. Ne da bi bilo namreč treba ugotoviti natančen obseg predlogov tožeče stranke iz navedene tožbe, ki ni del spisa obravnavane zadeve, je namreč očitno, da Svet ob sprejetju aktov iz julija 2014 tega dokumenta ni imel.
- 86 Trditve tožeče stranke, s katerimi izpodbija utemeljitev obrazložitve, ki je bila v zvezi z njo navedena v aktih iz julija 2014 in ki se nanaša na prvo upošteveno merilo, je treba zato sprejeti.

– Uporaba drugega upoštevnega merila za tožečo stranko

- 87 Glede drugega upoštevnega merila je treba ugotoviti, da to ne zahteva, da imajo zadevne osebe ali subjekti osebno korist od priključitve Krima ali destabilizacije vzhodne Ukrajine. Kot trdi Svet, zadošča, da imajo korist od „ruskih nosilcev odločitev“, odgovornih za te dogodke, ne da bi bilo treba dokazati povezavo med koristmi, ki jih imajo osebe, vpisane na seznam, in priključitvijo Krima ali destabilizacijo vzhodne Ukrajine.
- 88 To merilo bi, če bi bilo treba za njegovo uporabo dokazati obstoj take povezave, popolnoma izgubilo smisel v primerjavi s prvim upoštevnim merilom, ki zahteva povezavo med dejanji, ki jih storijo osebe, vpisane na seznam, in položajem, nastalim v Ukrajini.
- 89 Vendar je Svet v obravnavanem primeru napačno menil, da lahko za tožečo stranko uporabi drugo upošteveno merilo.
- 90 Prvič, v zvezi s tem je treba navesti, da je na podlagi prve obrazložitve kot ruskega nosilca odločitev mogoče identificirati zgolj predsednika Putina, od katerega naj bi imela tožeča stranka korist. Sklicevanje na „ruske nosilce odločitev“ brez dodatnih pojasnil je preveč nejasno in ne zadošča za utemeljitev vpisa tožeče stranke na zadevna seznama (glej po analogiji sodbo z dne 12. marca 2014, Al Asad/Svet, T-202/12, EU:T:2014:113, točka 95).
- 91 Drugič, v nasprotju s tem, kar trdi Svet, je za uporabo drugega upoštevnega merila nujno, da so ruski nosilci odločitev, odgovorni za koristi, ki jih imajo osebe, zoper katere so sprejeti omejevalni ukrepi, vsaj začeli pripravljati priključitev Krima in destabilizacijo vzhodne Ukrajine. Šele ko je izpolnjen ta pogoj, je treba šteti, da prejemniki navedenih koristi ne morejo ignorirati sodelovanja teh nosilcev odločitev pri tej pripravi in lahko pričakujejo, da bodo njihova sredstva, ki so jih vsaj deloma prejeli zaradi navedenih koristi, predmet omejevalnih ukrepov, da bi se jim preprečila možnost podpore zadevnim nosilcem odločitev.

- 92 Če bi bilo mogoče drugo upošteveno merilo uporabiti, tudi kadar zgoraj navedeni pogoj ni izpolnjen, bi bilo, kot trdi tožeča stranka, kršeno načelo pravne varnosti. V zvezi s tem je treba navesti, da so zadevni omejevalni ukrepi odziv na politike in dejavnosti ruskih oblasti, ki se izrecno nanašajo na Ukrajino, in ne na njihovo ravnanje na splošno. Navedene politike in dejavnosti so se začele izvajati od konca februarja 2014 dalje.
- 93 V obravnavanem primeru Svet priznava, da se pogodbe z rusko državo ali ruskimi državnimi podjetji, od katerih naj bi imela tožeča stranka korist, kot izhaja iz časopisnih člankov, ki jih navaja Svet, nanašajo na čas pred obdobjem, v katerem so ruski nosilci odločitev, zlasti predsednik Putin, začeli groziti Ukrajini. Te pogodbe so se nanašale zlasti na pripravo olimpijskih iger v Sočiju, ki so bile organizirane pozimi 2014.
- 94 Ob domnevi, da je mogoče šteti, da so razmere v Rusiji take, da gospodarske dejavnosti v obsegu, ki je enak obsegu gospodarskih dejavnosti tožeče stranke, niso mogoče brez podpore predsednika navedene države, kot je to v skladu s sodno prakso v Belorusiji (sodba z dne 12. maja 2015, Ternavsky/Svet, T-163/12, neobjavljena, EU:T:2015:271, točka 121), Svet v obravnavanem primeru ni dokazal, da je predsednik Putin tožečo stranko prednostno obravnaval, ko je začel z dejanji, ki se nanašajo na Ukrajino in na katera se odgovarja z omejevalnimi ukrepi. V zvezi s tem je treba pojasniti, da Svet, kot je razvidno iz točk od 74 do 85 zgoraj, v zvezi s prvim upoštevnim merilom ni dokazal obstoja povezave med tožečo stranko in družbo Giprottransmost, tako da v nasprotju s tem, kar trdi, pogodbe, ki jo je pridobila ta družba, ne more navajati kot primer koristi tožeče stranke.
- 95 V teh okoliščinah je treba temu tožbenemu razlogu ugoditi v delu, v katerem se nanaša na akta iz julija 2014, in ta akta razglasiti za nična, ne da bi bilo treba obravnavati drugih trditev, ki jih je tožeča stranka navedla v tem okviru, ali drugih tožbenih razlogov.

Predlogi za razglasitev ničnosti drugih izpodbijanih aktov

- 96 Tožeča stranka je v sodno tajništvo Splošnega sodišča 26. maja, 2. novembra 2015 in 24. marca 2016 vložila vlogo za dopustitev prilagoditev tožbe, da bi zahtevala tudi razglasitev ničnosti drugih izpodbijanih aktov v delu, v katerem se ti nanašajo nanjo.
- 97 Ko je prilagodila tožbo, da bi se ta nanašala tudi na akta iz marca 2015, je tožeča stranka ohranila pet tožbenih razlogov, ki jih je navedla zoper akta iz julija 2014, pri čemer je navedla dodatne trditve, ki se med drugim nanašajo na to, da je Svet med tem v zvezi z njo navedel delno drugačne razloge.
- 98 Ker je bila z aktoma iz septembra 2015 in aktoma iz marca 2016 zgolj podaljšana uporaba zadevnih omejevalnih ukrepov, ne da bi bila spremenjena druga obrazložitev, ki se nanaša na tožečo stranko, zadnjenavedena v drugi in tretji vlogi za prilagoditev tožbe ni navedla novih trditev, ampak se je omejila na ohranitev že navedenih elementov.
- 99 Svet ne nasprotuje dopustnosti teh vlog, trdi pa, da nekaterih tožbenih razlogov in trditev, navedenih v tožbi zoper akta iz julija 2014, ni mogoče uporabiti za druge izpodbijane akte.

Prvi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

- 100 Tožeča stranka tudi, da drugi izpodbijani akti, tako kot akta iz julija 2014, kršijo obveznost obrazložitve v zvezi z njo. Natančneje, razumeti naj ne bi mogla niti, katera merila je Svet uporabil pri utemeljitvi njene ohranitve na zadevnih seznamih, niti, kdo naj bi jo prednostno obravnaval in kako.
- 101 Svet argumente tožeče stranke izpodbija.

- 102 Druga obrazložitev, ki jo je Svet navedel v zvezi s tožečo stranko, je bila navedena zgoraj v točki 18.
- 103 Navesti je treba, da prvi trije odstavki obrazložitve v bistvu ustrezajo prvima dvema odstavkoma prve obrazložitve, tako da se ugotovitve, navedene zgoraj v točkah od 55 do 57, po analogiji lahko uporabijo za zavrnitev trditve tožeče stranke, ki se nanašajo na te odstavke.
- 104 Četrty in peti odstavek druge obrazložitve opredeljujeta elemente, ki so natančnejši in konkretnjši in ki se nanašajo na funkcije, ki jih tožeča stranka izvaja v družbi Strojgazmontaž in založbi Prosveščenje.
- 105 Brez poseganja v utemeljenost teh dveh odstavkov je treba navesti, da ta natančno opredeljujeta vlogo tožeče stranke kot lastnika družbe Strojgazmontaž in predsednika upravnega odbora založbe Prosveščenje. Poleg tega je za vsako od teh družb navedeno, da opravlja dejavnosti, ki jih je zlahka mogoče povezati s prvim upoštevniim merilom.
- 106 V zvezi z družbo Strojgazmontaž gre za to, da ji je bilo oddano javno naročilo za gradnjo mostu od Rusije do Avtonomne republike Krim, s čimer se utrjuje njena povezava z Rusko federacijo.
- 107 V zvezi z založbo Prosveščenje gre za izvajanje projekta „Za otroke Rusije: naslov – Krim“, ki je javna kampanja, katere namen je otroke na Krimu prepričati, da so postali ruski državljani in da živijo v Rusiji, s čimer se podpira politika ruske vlade za priključitev Krima Rusiji.
- 108 Na podlagi take obrazložitve je mogoče razumeti, da tožeča stranka glede na vlogo, ki jo ima v vsakem od teh podjetij, nosi odgovornost za njihova ravnanja, za katera Svet meni, da ustrezajo ravnanjem iz prvega upoštevnege merila, torej ravnanjem, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine oziroma stabilnost ali varnost v Ukrajini.
- 109 V teh okoliščinah je tožeča stranka na podlagi obrazložitve drugih izpodbijanih aktov lahko razumela, da je bilo njeno ime ohranjeno na zadevnih seznamih zaradi njenih funkcij v zgoraj navedenih družbah in dejavnostih teh družb, kar potrjuje to, da je v okviru drugege tožbenega razloga natančno izpodbijala utemeljenost razlogovanja, ki ga je v zvezi s tem navedel Svet. Ker so bili poleg tega razlogi za odločitev Sveta v teh aktih jasno navedeni, lahko Splošno sodišče presodi njihovo utemeljenost.
- 110 Na podlagi sodne prakse, navedene zgoraj v točki 58, je treba ugotoviti, da je obrazložitev drugih izpodbijanih aktov zadostna in da je treba njihovo utemeljenost presojati v okviru obravnave drugege tožbenega razloga.

Drugi tožbeni razlog: očitne napake pri presoji

- 111 Tožeča stranka glede dela druge obrazložitve, ki je v bistvu že vsebovan v prvi obrazložitvi, navaja trditve, ki ustrezajo trditvam, navedenim v tožbi in v repliki v zvezi z aktoma iz julija 2014 (glej točko 63 zgoraj), pri čemer pojasnjuje, da njene družbe nikakor niso bile prednostno obravnavane, in izpodbija, da je Svet lahko uporabil domnevo, da je zgolj zato, ker je nek poslovenž uspešen v Rusiji, mogoče šteti, da ima koristi od ruskih nosilcev odločitev, odgovornih za priključitev Krima in destabilizacijo vzhodne Ukrajine.
- 112 Tožeča stranka glede četrtega odstavka druge obrazložitve trdi, da to, da je lastnica družbe Strojgazmontaž ne pomeni, da je odgovorna za dejanja, ki ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine, ali da ta dejanja podpira, ker je bil projekt gradnje mostu med Rusijo in Krimom, ki je bil zaupan tej družbi, načrtovan veliko pred priključitvijo Krima in da o njem niso odločale iste osebe, kot so odgovorne za to priključitev.

- 113 Tožeča stranka glede svoje vloge v založbi Prosveščanje, ki je navedena v petem odstavku druge obrazložitve, izpodbija, da so njene dejavnosti povezane z integracijo Krima v Rusijo, in navaja, da ob upoštevanju na tisoče publikacij, ki jih izdaja navedena založba, ni mogoče šteti, da je odgovorna za objavo, ki jo navaja Svet.
- 114 Svet argumente tožeče stranke izpodbija.
- 115 Najprej je treba navesti, da se v zvezi s prvimi tremi odstavki druge obrazložitve uporabijo utemeljitve, navedene zgoraj v točkah od 87 do 94, tako da je treba skleniti, da je Svet storil očitno napako pri presoji s tem, da je ugotovil, da se ime tožeče stranke lahko ohrani na zadevnih seznamih na podlagi razlogov, navedenih v navedenih odstavkih, ob uporabi drugega upoštevnega merila.
- 116 Vendar je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso, če ob upoštevanju preventivnosti zadevnih omejevalnih ukrepov sodišče Unije v okviru nadzora zakonitosti izpodbijane odločbe presodi, da je vsaj eden od razlogov, ki jih je Svet navedel v zvezi z osebo, zoper katero so sprejeti ti ukrepi, dovolj natančen in konkreten, da je utemeljen in da pomeni zadostno osnovo za utemeljitev sprejetja ali ohranitve njihovega sprejetja, potem to, da drugi od teh razlogov to niso, ne more upravičiti razglasitve ničnosti aktov, ki te ukrepe določajo (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 12. maja 2015, Ternavsky/Svet, T-163/12, neobjavljena, EU:T:2015:271, točka 124 in navedena sodna praksa).
- 117 Preveriti je torej treba, ali četrti in peti odstavek druge obrazložitve temeljita na zadostnih dokazih in torej omogočata utemeljitev, da je bilo ime tožeče stranke na podlagi prvega ali drugega upoštevnega merila ohranjeno na zadevnih seznamih.
- 118 Spomniti je treba, da je v četrtem odstavku druge obrazložitve navedeno:
- „[Tožeča stranka] je tudi lastnik podjetja Strojgazmontaž, s katerim je bila sklenjena pogodba za izvedbo javnega naročila za gradnjo mostu od Rusije do nezakonito priključene Avtonomne republike Krim, s čimer se utrjuje njena povezava z Rusko federacijo in še dodatno spodkopava ozemeljska nedotakljivost Ukrajine.“
- 119 Kot poudarja Svet, tožeča stranka ne izpodbija resničnosti dejanskega stanja, navedenega v tem odstavku. Tudi ne zanika, da je lastnica družbe Strojgazmontaž in da je bilo tej družbi oddano javno naročilo za gradnjo mostu med Rusijo in Krimom. Dokazi, ki jih je predložil Svet in ki se nanašajo na obdobje pred sprejetjem aktov iz marca 2015, te ugotovitve vsekakor podpirajo.
- 120 Vendar tožeča stranka izpodbija navedbo iz četrtega odstavka druge obrazložitve, v skladu s katero gradnja zadevnega mostu utrjuje povezavo Krima z Rusko federacijo in še dodatno spodkopava ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine.
- 121 V zvezi s tem je treba navesti, da trenutno, kot trdi Svet, Krim iz Rusije ni neposredno dostopen po kopnem, most pa bi omogočil tak neposreden dostop in olajšal trgovino med Rusijo in Krimom ne zgolj na področju blaga in storitev, ampak tudi na vojaškem področju. Iz tega sledi, da je lahko Svet pravilno ugotovil, da bi ob upoštevanju razvoja političnih in vojaških dogodkov v regiji, ki so bili posledica ravnanja Rusije, ki so privedla do izvedbe domnevnega referendumu o statusu Krima in nato do ruskega priznanja rezultatov tega referendumu in do nezakonite priključitve Krima, gradnja zadevnega mostu utrdila povezavo Krima z Rusijo in še dodatno spodkopala ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine.
- 122 Okoliščine, ki izhajajo iz teh ravnanj Rusije, pomenijo bistveno spremembo, ki gradnji zadevnega mostu dajejo popolnoma nov vidik. Trditev tožeče stranke, da je bila gradnja mostu med Rusijo in Krimom načrtovana že prej, torej nikakor ni upoštevna.

- 123 Iz tega sledi, da je bilo v četrtem odstavku druge obrazložitve pravilno uporabljeno prvo upošteveno merilo v zvezi s tožečo stranko.
- 124 Čeprav ob uporabi sodne prakse, navedene zgoraj v točki 116, utemeljenost enega od razlogov, ki jih je navedel Svet, zadošča za utemeljitev ohranitve tožeče stranke na zadevnih seznamih, je treba za dodatno pojasnitev obravnavati tudi njegove ugotovitve, ki se nanašajo na razlog, naveden v petem odstavku druge obrazložitve.
- 125 V tem odstavku je navedeno:
- „[Tožeča stranka] je predsednik upravnega odbora založbe Prosveščenje, ki je izvedla projekt ‚Za otroke Rusije: naslov – Krim‘, ki je javna kampanja, katere namen je otroke na Krimu prepričati, da so postali ruski državljani in da živijo v Rusiji, s čimer se podpira politika ruske vlade za priključitev Krima Rusiji.“
- 126 Tožeča stranka ne izpodbija, da je predsednik te založbe, vendar po eni strani trdi, da na podlagi dejavnosti te založbe ni mogoče šteti, da tožeča stranka podpira povezavo Krima z Rusijo, in po drugi, da v zvezi s tem nima nobene vloge.
- 127 Prvič, ugotoviti je treba, da je, kot pravilno navaja Svet, obstoj tega projekta in njegov velik obseg, ki zajema izdelavo več kot 2,5 milijona knjig, dokazan z več dokumenti, pridobljenimi iz javnih virov, med drugim iz spletnega mesta javnega sveta ministrstva za izobraževanje in znanost domnevne vlade Krima in spletnega mesta založbe Prosveščenje, ter z izjavo družbe za stike z javnostjo AGT Communications, ki je sodelovala pri zadevni kampanji. V zvezi s tem je treba navesti, da je Svet te dokumente imel pred sprejetjem aktov iz marca 2015, kot je to razvidno iz dopisa z dne 19. decembra 2014 (glej točko 14 zgoraj).
- 128 Zadevni projekt je sestavljen, kot je razvidno iz njegovega naslova (Za otroke Rusije: naslov – Krim), iz kampanje stikov z javnostjo, katere namen je otroke na Krimu prepričati, da so ruski državljani, ki živijo v Rusiji. Ta kampanja torej podpira politiko ruske vlade, namen katere je Krim povezati z Rusijo.
- 129 Natančneje, iz dokumentov, ki jih je predložil Svet je razvidno, da je zgoraj navedeno ministrstvo za izobraževanje in znanost navedlo, da je bil zadevni projekt izveden „na podlagi ukaza predsednika Rusije“ in „v okviru uskladitve Krima in Sevastopola z ruskimi šolskimi standardi“. Poleg tega se je Svet oprl na dokument družbe za stike z javnostjo AGT Communications, ki je sodelovala pri zadevni kampanji, iz katerega izhaja, da so bili učbeniki, ki jih je izdala založba Prosveščenje, dobavljeni „v okviru uskladitve šolskega sistema na Krimu z ruskimi standardi“ in da je kampanja zajemala „natečaj otroških risbic na temo ‚Živimo v Rusiji‘“.
- 130 Prvo trditev tožeče stranke je treba zato zavrniti.
- 131 Drugič, ugotoviti je treba, da tožeča stranka, kot predsednik upravnega odbora založbe Prosveščenje, ni mogla razumno ignorirati uredniške politike objav založbe, ki jo vodi. V zvezi s tem je treba navesti, da vpliv in odgovornost, za katera se domneva, da izhajata iz te funkcije, nujno zajemata sodelovanje tožeče stranke pri kampanji, ki jo je vodila ta družba (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 15. novembra 2012, Svet/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, točki 58 in 59). Svet je torej lahko pravilno štel, da tožeča stranka zato izpolnjuje prvo upošteveno merilo.
- 132 Tudi drugo trditev tožeče stranke je treba zato zavrniti.
- 133 Iz tega sledi, da je tudi v petem odstavku druge obrazložitve pravilno uporabljeno prvo upošteveno merilo za položaj tožeče stranke.

134 Glede na navedene preudarke je treba ugotoviti, da drugi tožbeni razlog ni utemeljen v delu, v katerem se nanaša na četrty in peti odstavek druge obrazložitve, utemeljen pa je v delu, v katerem se nanaša na njene prve tri odstavke. V teh okoliščinah tožeča stranka v skladu s sodno prakso, navedeno zgoraj v točki 116, na podlagi tega tožbenega razloga ne more doseči razglasitve ničnosti drugih izpodbijanih aktov.

Tretji tožbeni razlog: kršitev načela varstva podatkov

135 Tožeča stranka v bistvu trdi, da objava nenatančnih, neutemeljenih in netočnih trditve Sveta, ki zelo škodujejo njenemu ugledu in na podlagi katerih naj bi bila vpletena v afere korupcije in kriminala, krši načela varstva osebnih podatkov, kot so med drugim določena v Uredbi št. 45/2001. Pojasnjuje, da nove razlage, navedene v zvezi z njo, zajemajo kriminalno ravnanje, čeprav Svet ni uporabil pojmov „korupcija“ ali „kriminal“.

136 Svet izpodbija utemeljenost trditve tožeče stranke in dodaja, da so bili domnevno netočni podatki, ki se nanašajo na udeležbo tožeče stranke v družbi Giprotransmost, s sprejetjem aktov iz marca 2015 umaknjeni. Ta tožbeni razlog naj ne bi bil dopusten, ker tožeča stranka ni pojasnila, kako naj bi bila njegova trditev v zvezi s to družbo uporabljena v novih razlogih.

137 Prvič, ugovoru nedopustnosti, ki ga uveljavlja Svet, je treba ugoditi.

138 Tožeča stranka namreč ne pojasnjuje, kako se trditev Sveta v zvezi z družbo Giprotransmost uporabi za druge izpodbijane akte, v katerih ta družba ni omenjena. Zato pogoji iz člena 76(d) Poslovnika, ki v bistvu ustrezajo pogojem iz člena 44(1)(c) Poslovnika Splošnega sodišča z dne 2. maja 1991, niso izpolnjeni.

139 V zvezi s tem je treba poudariti, da morajo biti na podlagi teh določb tožbeni razlogi in trditve, navedeni v utemeljitev vloge za prilagoditev tožbe, v tej vlogi navedeni dovolj jasno in natančno, da tožena stranka lahko pripravi obrambo in da lahko Splošno sodišče o tej vlogi odloči (glej v tem smislu in po analogiji sodbi z dne 13. junija 2013, Versalis/Komisija, C-511/11 P, EU:C:2013:386, točka 115, in z dne 13. septembra 2013, Anboubas/Svet, T-592/11, neobjavljena, EU:T:2013:427, točka 72).

140 Drugič, ta tožbeni razlog je vsekakor brezpredmeten. Ob predpostavki, da je Svet osebne podatke, ki se nanašajo na udeležbo tožeče stranke v družbi Giprotransmost, obravnaval na način, ki ni v skladu z Uredbo št. 45/2001, na podlagi tega namreč drugih izpodbijanih aktov ni mogoče razglasiti za nične. Tožeča stranka pa bi lahko, če bi uspela dokazati obstoj take obravnave, kršitev navedene uredbe uveljavljala v okviru odškodninske tožbe.

Četrty tožbeni razlog: kršitev pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva

141 Tožeča stranka Svetu očita, da ji ni omogočil dostopa do dokazov, na katere se je nameraval opreti v zvezi z ohranitvijo vpisa njenega imena na zadevna seznama, in da je v zvezi s tem ni predhodno zaslišal. Dodaja, da so bile trditve Sveta, ki se nanašajo na to, da naj bi bile njene družbe prednostno obravnavane in da naj bi pridobile dobičkonosne pogodbe brez javnega razpisa, navedene šele med postopkom.

142 Svet argumente tožeče stranke izpodbija.

143 Navesti je treba, da je temeljna pravica do spoštovanja pravice do obrambe v postopku pred sprejetjem omejevalnega ukrepa izrecno določena v členu 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah, ki ji člen 6(1) PEU priznava enako pravno veljavo kot Pogodbama (glej sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 102 in navedena sodna praksa).

- 144 Poudariti je treba tudi, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso načelo učinkovitega sodnega varstva splošno načelo prava Unije, ki izhaja iz skupnih ustavnih tradicij držav članic in je potrjeno v členih 6 in 13 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu, ter v členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (glej sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 103 in navedena sodna praksa).
- 145 Poleg tega v skladu z ustaljeno sodno prakso učinkovitost sodnega nadzora – ki mora predvidevati možnost, da se nanaša zlasti na zakonitost razlogov, na podlagi katerih organ Unije ime osebe ali subjekta vključi na seznam naslovnikov omejevalnih ukrepov, ki jih je ta organ sprejel – pomeni to, da mora ta organ Unije zadevno osebo ali subjekt v največji mogoči meri obvestiti o razlogih, bodisi ko sprejme odločitev o uvrstitvi bodisi vsaj čim prej po tej odločitvi, da lahko ti naslovniki pravočasno uveljavijo svojo pravico do pravnega sredstva (glej sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 104 in navedena sodna praksa).
- 146 Spoštovanje obveznosti obvestitve o navedenih razlogih je namreč nujno, da se naslovníkom omejevalnih ukrepov omogoči obramba njihovih pravic v kar najboljših okoliščinah in da se ob popolnem poznavanju razlogov odločijo, ali je smiselno, da se obrnejo na sodišče Unije, ter za to, da se sodišču Unije popolnoma omogoči nadzor nad zakonitostjo zadevnega akta Unije, za kar je pristojno na podlagi Pogodbe (glej sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 105 in navedena sodna praksa).
- 147 V skladu z zahtevami te sodne prakse pa člen 3(2) in (3) Sklepa 2014/145 in člen 14(2) in (3) Uredbe št. 269/2014 določata, da Svet zadevne fizično ali pravno osebo, subjekt ali organ obvesti o svojem sklepu in razlogih za uvrstitev na seznam bodisi neposredno, če je naslov znan, bodisi z objavo obvestila, s čimer takšni fizični ali pravni osebi, subjektu ali organu da možnost, da predloži stališča. Če so predloženi stališča ali novi tehtni dokazi, Svet ponovno preuči svoj sklep in o tem obvesti zadevno fizično ali pravno osebo, subjekt ali organ.
- 148 Poleg tega je treba navesti, prvič, da iz člena 6, tretji odstavek, Sklepa 2014/145 izhaja, da se ta sklep redno pregleduje, in drugič, da člen 14(4) Uredbe št. 269/2014 določa, da se priloženi seznam redno pregleduje in sicer vsaj vsakih dvanajst mesecev.
- 149 V obravnavanem primeru je treba navesti, da je bilo z drugimi izpodbijanimi akti ime tožeče stranke ohranjeno na zadevnih seznamih z obrazložitvijo, ki se deloma razlikuje od obrazložitve aktov iz julija 2014.
- 150 V teh okoliščinah je treba poudariti, da čeprav Svetu v skladu s sodno prakso tožeče stranke ni bilo treba zaslišati pred njenim prvim vpisom, da bi dosegel učinek presenečenja omejevalnih ukrepov (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točke od 110 do 113 in navedena sodna praksa), pa bi jo načeloma moral zaslišati, preden je odločil, da jo ohrani na zadevnih seznamih. Vendar je pravica do izjave pred sprejetjem aktov, s katerimi se ohranjajo omejevalni ukrepi za osebe, na katere so se ti že nanašali, naložena, kadar je Svet v zvezi s temi osebami upošteval nova dejstva, ne pa kadar taka ohranitev temelji na razlogih, ki so enaki tistim, ki so upravičili sprejetje prvotnega akta, s katerim so bili naloženi zadevni omejevalni ukrepi (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 7. aprila 2016, Central Bank of Iran/Svet, C-266/15 P, EU:C:2016:208, točka 33).
- 151 Ker je bila obrazložitev, ki se nanaša na tožečo stranko, v drugih izpodbijanih aktih delno spremenjena, bi jo Svet pred sprejetjem aktov iz marca 2015 moral zaslišati.

- 152 V zvezi s tem je Svet, kot je bilo že navedeno zgoraj v točkah od 14 do 16, z dopisom z dne 19. decembra 2014 odvetniški pisarni, ki v obravnavani zadevi zastopa tožečo stranko, posredoval nov osnutek obrazložitve, ki jo je nameraval sprejeti za ohranitev omejevalnih ukrepov v zvezi z njo, pri čemer ji je določil rok za predložitev stališč.
- 153 Ta osnutek obrazložitve (glej točko 14 zgoraj) se, razen četrtega odstavka, v bistvu ujema z drugo obrazložitvijo, sprejeto v aktih iz marca 2015. V navedenem odstavku pa je bilo navedeno, da je tožeča stranka dejanska lastnica družbe Volgomost, ki nadzoruje družbo Giprotransmost. V zvezi z zadnjemavedeno družbo so bile povzete ugotovitve, navedene v aktih iz julija 2014.
- 154 Tožeča stranka je 14. januarja 2015 Svetu posredovala stališča, ki so se med drugim nanašala na navedeni osnutek obrazložitve. Tožeča stranka je pri tem navedla, da merila, na podlagi katerih se omejevalni ukrepi lahko sprejmejo zoper osebo, niso jasna in upoštevna. Natančneje, po eni strani je zanikala, da je dejanska lastnica družbe Volgomost, pri čemer je izpodbijala dokaze, ki jih je v zvezi s tem navedel Svet, po drugi pa je izpodbijala, da bi njena vloga v založbi Prosveščenje lahko upravičila njeno ohranitev na zadevnih seznamih.
- 155 Svet je v dopisu z dne 13. februarja 2015 tožeči stranki sporočil, da namerava njeno ime ohraniti na zadevnih seznamih na podlagi druge obrazložitve, sprejete na podlagi stališč, ki ji jih je posredovala tožeča stranka. Svet je dopisu priložil tudi javne dokaze in tožečo stranko pozval, naj se najkasneje do 26. februarja 2015 opredeli glede te nove obrazložitve.
- 156 Tožeča stranka se na ta poziv ni odzvala.
- 157 Na podlagi navedenega dejanskega stanja je mogoče ugotoviti, da je Svet izpolnil obveznosti iz sodne prakse, ki se nanašajo na spoštovanje pravice do obrambe tožeče stranke v postopku, na podlagi katerega sta bila sprejeta akta iz marca 2015.
- 158 Poleg tega je treba navesti, da ima Svet odslej naslov tožeče stranke, ki je naveden v vlogi, s katero je bila vložena ta tožba, zato to, da se je Svet obrnil na njene zastopnike, ne pomeni kršitev pravice do obrambe.
- 159 Tožeča stranka namreč niti ne trdi, da izbira Sveta, da osnutke nove obrazložitve, ki jo bo sprejel v zvezi z njo, posreduje njenim odvetnikom, pomeni poseg v njene pravice, ki bi utemeljeval razglasitev ničnosti aktov iz marca 2015 v delu, v katerem se nanašajo nanjo (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 122 in navedena sodna praksa).
- 160 Glede trditve tožeče stranke, da je Svet šele v sodnem postopku omenil, da naj bi bile njene družbe obravnavane prednostno in da naj za pogodbe, ki so jih prejele njene družbe, ne bi bilo javnega razpisa, je treba ugotoviti, da se osnutki obrazložitve, ki jih je prejela tožeča stranka, nanašajo na okoliščino, da je bila v zvezi s pridobitvijo teh pogodb obravnavana prednostno zaradi njenih povezav z ruskimi nosilci odločitev. Poleg tega je tožeča stranka v dopisu z dne 14. januarja 2015 izpodbijala, da je bila obravnavana prednostno. Zato v zvezi s tem ne more trditi, da ji je bila kršena pravica do obrambe.
- 161 Glede aktov iz septembra 2015 in marca 2016, ne glede na to, da tožeča stranka ni navedla konkretnih trditev, zadošča ugotoviti, da obrazložitev Sveta ni bila spremenjena, tako da Svetu tožeče stranke v skladu s sodno prakso, navedeno zgoraj v točki 150, ni bilo treba predhodno zaslišati.
- 162 Nazadnje, glede tega, da Svet tožeči stranki ni odobril zaslišanja, kar tožeča stranka prav tako navaja, je treba ugotoviti, da niti predpisi, ki se uporabijo, niti splošno načelo spoštovanja pravice do obrambe zadevni stranki ne priznava pravice do takega zaslišanja (glej v tem smislu sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 120 in navedena sodna praksa).

163 Četrty tožbeni razlog je treba zato v delu, v katerem se nanaša na predlog za razglasitev ničnosti drugih izpodbijanih aktov, zavrnuti.

Peti tožbeni razlog: neupravičena in nesorazmerna kršitev temeljnih pravic, vključno z lastninsko pravico, pravico do zasebnega življenja in svobodo gospodarske pobude

164 Tožeča stranka trdi, da vpis in ohranitev njenega imena na zadevnih seznamih neupravičeno in nesorazmerno omejujeta njene temeljne pravice, med katerimi so med drugim lastninska pravica, pravica do zasebnega življenja in svoboda gospodarske pobude. Dodaja, da Svet ni pojasnil, kako bi lahko ohranitev omejevalnih ukrepov pomenila pritisk na ruske nosilce odločitev, odgovorne za priključitev Krima.

165 Svet trditve tožeče stranke izpodbija.

166 Navesti je treba, da lastninska pravica spada med splošna pravna načela Unije in je določena v členu 17 Listine o temeljnih pravicah. Pravica do spoštovanja zasebnega življenja je priznana v členu 7 Listine o temeljnih pravicah. Svoboda gospodarske pobude pa je določena v členu 16 te listine.

167 V obravnavanem primeru so omejevalni ukrepi, ki se med drugim nanašajo na tožečo stranko, varstveni ukrepi, katerih namen ni poseganje v lastnino, zasebno življenje ali svobodo gospodarske pobude zadevnih oseb. Vendar zadevni ukrepi nedvomno povzročajo omejitev uveljavljanja lastninske pravice in vplivajo na zasebno življenje in svobodo gospodarske pobude tožeče stranke (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 12. marca 2014, Al Asad/Svet, T-202/12, EU:T:2014:113, točka 115 in navedena sodna praksa).

168 Vendar se v skladu z ustaljeno sodno prakso tem temeljnim pravicam v pravu Unije ne zagotavlja absolutno varstvo, temveč se presojuje glede na svojo funkcijo v družbi (glej sodbo z dne 12. marca 2014, Al Asad/Svet, T-202/12, EU:T:2014:113, točka 113 in navedena sodna praksa).

169 V zvezi s tem je treba poudariti, da mora biti v skladu s členom 52(1) Listine o temeljnih pravicah, po eni strani, „[k]akršno koli omejevanje uresničevanja pravic in svoboščin, ki jih priznava [...] [L]istina [o temeljnih pravicah], [...] predpisano z zakonom in spoštovati bistveno vsebino teh pravic in svoboščin“, in po drugi, so „[o]b upoštevanju načela sorazmernosti [...] omejitve dovoljene, samo če so potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih“.

170 Omejitev uresničevanja zadevnih temeljnih pravic mora tako, da bi bila v skladu s pravom Unije, izpolnjevati tri pogoje (sodba z dne 27. februarja 2014, Ezz in drugi/Svet, T-256/11, EU:T:2014:93, točka 197).

171 Prvič, omejitev mora biti predpisana z zakonom. Drugače povedano, zadevni ukrep mora imeti pravno podlago (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 27. februarja 2014, Ezz in drugi/Svet, T-256/11, EU:T:2014:93, točka 198 in navedena sodna praksa).

172 Drugič, omejitev se mora nanašati na cilj v splošnem interesu, ki ga priznava Unija (sodba z dne 27. februarja 2014, Ezz in drugi/Svet, T-256/11, EU:T:2014:93, točka 199).

173 Tretjič, omejitev ne sme biti pretirana. Po eni strani mora biti nujna in sorazmerna s ciljem, ki se uresničuje. Po drugi strani pa ne sme posegati v „bistveno vsebino“, torej bistvo zadevne pravice ali svoboščine (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 27. februarja 2014, Ezz in drugi/Svet, T-256/11, EU:T:2014:93, točka 200 in navedena sodna praksa).

174 V obravnavanem primeru so ti trije pogoji izpolnjeni.

- 175 Prvič, zadevni omejevalni ukrepi, ki so z drugimi izpodbijanimi akti naloženi tožeči stranki, so „predpisani z zakonom“, saj so določeni v aktih, ki so splošni, ter imajo jasno pravno podlago v pravu Unije in zadostno obrazložitev tako glede njihovega obsega kot tudi glede razlogov, ki utemeljujejo njihovo uporabo za tožečo stranko (glej točke od 103 do 110 zgoraj) (glej v tem smislu sodbo z dne 5. novembra 2014, Majaleh/Svet, T-307/12 in T-408/13, EU:T:2014:926, točka 176 in navedena sodna praksa). Poleg tega je bilo v okviru obravnave drugega tožbenega razloga ugotovljeno, da je mogoče na podlagi te obrazložitve, kljub nekaterim napakam, ki jih vsebuje, ugotoviti, da je Svet ime tožeče stranke lahko legitimno ohranil na zadevnih seznamih (glej točke od 115 do 134 zgoraj).
- 176 Drugič, namen zadevnih omejevalnih ukrepov je izvajati pritisk nad ruskimi oblastmi, da bi te prenehale dejavnosti in politiko, s katerimi se destabilizira Ukrajina. Gre za cilj, ki ustreza ciljem, ki se uresničujejo v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP), na katere se nanaša člen 21(2)(b) in (c) PEU, kot so utrditev in podpora demokraciji, pravni državi, človekovim pravicam in načelom mednarodnega prava ter ohranjanje miru, preprečevanje konfliktov, krepitev mednarodne varnosti in zaščita civilnega prebivalstva.
- 177 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Generalna skupščina Združenih narodov 27. marca 2014 sprejela Resolucijo 68/262, naslovljeno „Ozemeljska nedotakljivost Ukrajine“, s katero je spomnila na obveznost vseh držav, da se v skladu s členom 2 Ustanovne listine Združenih narodov vzdržijo grožnje s silo ali uporabe sile, ki bi bila naperjena proti ozemeljski nedotakljivosti ali politični neodvisnosti katerekoli države, in da svoje mednarodne spore rešujejo z mirnimi sredstvi. Pohvalila je neprekinjeno prizadevanje zlasti mednarodnih in regionalnih organizacij za umiritev razmer v Ukrajini. Generalna skupščina je v izreku te resolucije med drugim potrdila pomembnost suverenosti, politične neodvisnosti, enotnosti in ozemeljske nedotakljivosti Ukrajine znotraj njenih mej, ki so mednarodno priznane, in vse strani pozvala, naj nemudoma poiščejo miroljubno rešitev položaja v Ukrajini, ravnajo preudarno, se vzdržijo vseh enostranskih dejanj in retorike hujskanja, ki bi lahko povečala napetost, in polno sodelujejo v mednarodnih prizadevanjih za mediacijo.
- 178 Tretjič, glede načela sorazmernosti je treba poudariti, da to kot splošno načelo prava Unije zahteva, naj ravnanje institucij Unije ne prestopi mej tistega, kar je primerno in nujno za uresničitev ciljev zadevne ureditve. Če je torej mogoče izbirati med več ustreznimi ukrepi, je treba uporabiti najmanj omejujoč, povzročene neprijetnosti pa ne smejo biti čezmerne glede na zastavljene cilje (glej sodbo z dne 27. februarja 2014, Ezz in drugi/Svet, T-256/11, EU:T:2014:93, točka 205 in navedena sodna praksa).
- 179 V zvezi s tem je v sodni praksi natančneje določeno, da je treba glede sodnega nadzora nad spoštovanjem načela sorazmernosti zakonodajalcu Unije priznati široko diskrecijsko pravico na področjih, na katerih mora sprejeti politične, gospodarske in socialne odločitve in pri katerih mora opraviti zahtevno presojo. Zato lahko na zakonitost takega ukrepa vpliva le očitna neprimernost ukrepa, ki je bil sprejet na teh področjih, glede na cilj, ki ga uresničuje pristojna institucija (glej sodbo z dne 28. novembra 2013, Svet/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, točka 120 in navedena sodna praksa).
- 180 V obravnavanem primeru glede na pomembnost ciljev, ki se uresničujejo z zadevnimi omejevalnimi ukrepi, negativne posledice, ki so posledica njihove uporabe za tožečo stranko, niso očitno čezmerne (glej v tem smislu in po analogiji sodbi z dne 14. oktobra 2009, Bank Melli Iran/Svet, T-390/08, EU:T:2009:401, točka 71, in z dne 12. marca 2014, Al Asad/Svet, T-202/12, EU:T:2014:113, točka 116).
- 181 To velja še toliko bolj ob upoštevanju tega, da je bilo v okviru obravnave drugega tožbenega razloga ugotovljeno, da so bili z drugimi izpodbijanimi akti omejevalni ukrepi proti tožeči stranki ohranjeni, ker je bilo na podlagi njenega položaja mogoče ugotoviti, da izpolnjuje pogoje za uporabo prvega upoštevnega merila, saj je bila ena izmed oseb, odgovornih za politiko in dejanja, ki spodbijajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine oziroma stabilnost ali varnost v Ukrajini.

- 182 V zvezi z nujnostjo zadevnih omejevalnih ukrepov je treba ugotoviti, da alternativni in manj zavezujoči ukrepi, kot sta sistem pridobitve predhodnega dovoljenja ali obveznost utemeljitve po uporabi nakazanih sredstev, niso enako učinkoviti za doseganje zelenih ciljev, in sicer izvajanje pritiska na ruske nosilce odločitev, odgovorne za položaj v Ukrajini, zlasti zaradi možnosti obidenja naloženih omejitev (glej po analogiji sodbo z dne 12. marca 2014, Al Asad/Svet, T-202/12, EU:T:2014:113, točka 117 in navedena sodna praksa).
- 183 Opozoriti je treba tudi, da člen 2(3) in (4) Sklepa 2014/145 ter členi 4(1), 5(1) in 6(1) Uredbe št. 269/2014 določajo možnosti, prvič, da se dovoli uporaba zamrznjenih sredstev za nujne potrebe ali za kritje nekaterih obveznosti, in drugič, da se izdajo posebna dovoljenja za odmrznitev denarnih sredstev, drugega finančnega premoženja ali drugih gospodarskih virov.
- 184 Prav tako lahko pristojni organ države članice v skladu s členom 1(6) Sklepa 2014/145 zadevnim osebam dovoli vstop na svoje ozemlje med drugim iz nujnih humanitarnih razlogov.
- 185 Nazadnje, ni mogoče šteti, da je navedba imena tožene stranke na zadevnih seznamih nesorazmerna zaradi domnevne možnosti neomejenega trajanja ukrepa. Te sezname se namreč redno preverjajo, da so osebe in subjekti, ki ne izpolnjujejo več meril za uvrstitev na zadevne sezname, iz njih izbrisani (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 12. marca 2014, Al Asad/Svet, T-202/12, EU:T:2014:113, točka 120 in navedena sodna praksa).
- 186 Iz navedenega izhaja, da omejitve temeljnih pravic tožeče stranke, ki so posledica zadevnih omejevalnih ukrepov, niso nesorazmerne in ne morejo povzročiti ničnosti drugih izpodbijanih aktov.
- 187 Ta tožbeni razlog je torej treba zavrniti.
- 188 Glede na vse navedene preudarke je treba akta iz julija 2014 v delu, v katerem se nanašata na tožečo stranko, razglasiti za nična. V teh okoliščinah ni treba odločiti o predlogih, ki jih je Svet navedel podredno (glej točko 42, zadnja alineja, zgoraj), ker Izvedbene uredbe 2016/353 v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko, ni treba razglasiti za nično.

Stroški

- 189 V skladu s členom 134(3) Poslovnika vsaka stranka, če uspe samo deloma, nosi svoje stroške. Ker je treba v obravnavanem primeru predlogom tožeče stranke ugoditi v delu, v katerem se nanašajo na razglasitev ničnosti aktov iz julija 2014, in jih zavrniti v delu, v katerem se nanašajo na druge izpodbijane akte, je treba odločiti, da vsaka stranka nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (deveti senat)

razsodilo:

1. **Sklep Sveta 2014/145/SZVP z dne 17. marca 2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine, kakor je bil spremenjen s Sklepom Sveta 2014/508/SZVP z dne 30. julija 2014, in Uredba Sveta (EU) št. 269/2014 z dne 17. marca 2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine, kakor je bila izvedena z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) št. 826/2014 z dne 30. julija 2014, se razglasita za nična v delu, v katerem se nanašata na A. Romanovicha Rotenberga.**
2. **V preostalem se tožba zavrne.**
3. **Vsaka stranka nosi svoje stroške.**

G. Berardis

V. Tomljenović

D. Spielmann

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 30. novembra 2016.

Podpisi